

معرفی بخش حفاظت و مرمت بافته ها

بخش حفاظت بافته ها که فعالیت خود را بطور رسمی و تخصصی از سال ۱۳۷۹ آغاز کرده است، مبداء حرکتی در جهت زنده نگه داشتن دست بافته های ایرانی مجموعه های مردم شناسی و باستان شناسی با بکار گیری مهارت و دانش حفاظت و مرمت در کنار دیگر علوم وابسته مانند نساجی، شیمی رنگ و .. گردید. با انتقال پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی در سال ۱۳۸۹ به شیراز، این روند به دلایل ناشی از انتقال به شکل همکاری با موزه های مختلف صاحب منسوجات دنبال شد. در سال ۱۳۹۱ همزمان با بازگشت مجدد به تهران اعضای بخش فعالیت خود را بصورت متمرکز در محل سابق، در غالب پروژه های پژوهشی مرتبط با بافته ها ادامه دادند. در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۳ با اختصاص یکی از فضاهای موجود و تجهیز آن، بخش حفاظت بافته ها با تمام امکانات و نیروی سابق، فعالیتهای خود را به شکل جدی تری استمرار بخشید.

هماهنگی و بروز رسانی اطلاعات مراکز دارنده بافته ها مانند موزه ها و مجموعه های شخصی نیز از جمله فعالیت های این گروه است.

این بخش جدا از برنامه های فوق، قسمت اعظمی از فعالیت های خود را متمرکز بر کارهای پژوهشی و مطالعاتی در ارتباط با منسوجات با ارائه نتایج بصورت مقالات و گزارش های علمی در مجلات و همایش ها، منتشر می نماید.

بطور کلی فعالیت های این بخش را می توان در رده های پژوهشی، آموزشی، مدیریتی و اجرایی طبقه بندی نمود.

گزیده ای از فعالیت های آموزشی

- کارگاه آموزشی مبانی حفاظتی بافته ها
- دوره آموزشی روشهای استاندارد شناسایی الیاف
- دوره های فشرده و میان مدت کار آموزی و کار ورزی
- مشارکت در پروژه های پژوهشی دانشجویی

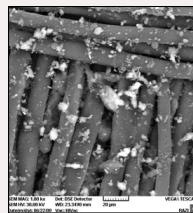
دوره شناسایی الیاف سال ۸۶

گردهمایی یکروزه بافته ها ۱۳۸۵

گزیده ای از فعالیتهای پژوهشی

- پروژه پژوهشی بررسی پلیمرها و نحوه کاربرد آنها در حفاظت منسوجات
- اصلاح ساختار پلیمری چند نمونه چسب برای ضد قارچ کردن نمونه های پارچه ای
- بررسی و شناسایی دندان بکار رفته در ایجاد رنگ سیاه پاراوان کاخ گلستان و آسیب های ناشی از آن

- پارچه ابریشمی رودوزی شده از مجموعه شخصی تصویر میکروسکوپ الکترونی از الیاف ابریشم شناسایی و بررسی عوامل تخریب و فرایندهای فرسایش بافته ها- (تاثیر رطوبت بر الیاف طبیعی)
- بررسی بهبود خواص پلیمرها در حفاظت بافته ها
- بررسی و شناخت مواد اولیه و فن آوری تولید بافته ها در ایران (پشم، ابریشم، پنبه)

گزیده ای از فعالیت های اجرایی

- پروژه حفاظت و مرمت ۳۷ قطعه لباس مردم شناسی از موزه استان قم
- کلیه اجزای مجموعه فوق پس از الگوبرداری و مستندنگاری کامل، مورد مطالعه فنی و آسیب شناسی قرار گرفتند و به فراخور نیاز عملیات مرمتی و حفاظتی بر روی آنها انجام گرفت.

یک نمونه بلاپوش از مجموعه قم

- بررسی مطالعاتی، پاکسازی و مرمت ۳۴ قطعه پارچه از مجموعه منتسب به مردان نمکی
- به دلیل ویژگی های خاص، کار بر روی این مجموعه همراه با تمهیدات متفاوت و متناسب با شرایط قطعات دنبال شد. نهایتاً به صورت یک مجموعه پاکسازی شده برای نمایش در موزه آماده شدند.

سه قطعه پارچه از مجموعه مردان نمکی

گزیده ای از فعالیتهای مدیریتی:

- مدیریت پروژه ساماندهی بافته های موزه باغ فین کاشان
- ارائه خدمات مشاوره ای در خصوص نگهداری بافته های مربوط به کلیسای وانک
- مدیریت اقدامات حفاظتی بر روی بافته های موزه شهدا

امکانات و توانایی ها

این بخش با امکاناتی نظیر:

- میز شستشو با صفحه توری فلزی با حرارت قابل کنترل
  - میز مکش بزرگ و میز مکش و حرارتی کوچک با قابلیت ایجاد مکش موضعی برای شستشوی موضعی قطعات پارچه‌ای حساس
  - دستگاه تولید بخار با تنظیم میزان دما برای نرم کردن و باز کردن قطعات پارچه‌ای خشک و شکننده
  - کارگاه‌ها، ابزار و پارچه‌های مختلف مصرف در مرمت
  - مواد شوینده و پاک‌کننده و انواع چسب
  - جاروبرقی موزه‌ای، آبرون و اتوی بزرگ و.....
- و با توجه به دیگر امکانات دستگاهی و ابزاری موجود در محل کارگاه، قابلیت پذیرفتن پروژه‌های اجرایی در محدوده حفاظت و مرمت (با ارائه طرح حفاظتی بلندمدت و نحوه نمایش شیء) قطعات پارچه‌ای تاریخی یا جدید از جنس‌های مختلف، با یا بدون تزئینات، البسه و کلیه تزئیناتی که به نحوی بافته‌ها در ارتباط است را داراست. انجام کلیه فعالیت‌های مربوط به شستشو، دوخت، تعویض آستر و غیره در صورت نیاز و تمایل مالک بر روی اشیاء انجام خواهد شد.

کارگاه فعلی حفاظت و مرمت بافته‌ها

تصویر کل اجی پیک شوره پارچه سوزن درزنی از مجموعه شخصی

گروه سیاست‌های
عمومی و امور
نظارتی

بخش حفاظت و مرمت بافته‌ها

پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی

بخش حفاظت و مرمت بافته‌ها

اعضای بخش

شهرزاد امین شیرازی

عضو هیات علمی - متخصص بافته‌ها

Sh.aminshirazi@richt.ir

فاطمه علییمرزایی

کارشناس ارشد حفاظت و مرمت آثار - متخصص بافته‌ها

E.alimirzaei@richt.ir

سحر برهان

مهندس نساجی - متخصص شیمی رنگ و علوم الیاف

S.borhan@richt.ir

آدرس: خیابان امام خمینی، نبش خیابان سی تیر،

روبروی موزه ملی ایران، شماره ۲

تلفن: ۶۶۷۳۶۵۸۴

فکس: ۶۶۷۳۶۵۸۵